

Alvdal kirkelige fellestråd

- Avsender: Alvdal kirkelige fellestråd
- Høringsinstans: Kirkelig fellestråd og menighetsråd med fellestrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. 6, 8, 18 og § 1 i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. kap. 7 og § 1 i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. kap. 7 og § 1 i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. kap. 18 og §§ 2 og 3 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
- Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
- Ikke viktig
- Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves, jf. kap. 18 og §§ 2 og 3. Tilhørige er barn hvor en av foreldrene er medlem av Den norske kirke. I dag får Den norske kirke som eneste tros- og livssynssamfunn fødselsmeldinger for tilhørige, slik at man kan kontakte nyfødtes foreldre. De tilhørige fortsetter å være registrert i Den norske kirkes medlemsregister til de er 18 år, eller til de på foreldrenes eller eget initiativ strykes før dette. Ordningen med tilhørige gir dermed Den norske kirke anledning til å kontakte barna i forbindelse med trosopplæringstiltak. Opphevingen av ordningen med tilhørige er en lenge varslet endring. Begrunnelsen er primært likebehandling mellom tros- og livssynssamfunn. Samtidig vil det få betydelige konsekvenser for Den norske kirke. Menighetene vil ikke lenger kunne sende ut invitasjon til dåp på bakgrunn av fødselsmeldinger. I den grad kirken opplever oppslutning om trosopplæringstiltak fra foreldre som ikke vil døpe barna sine, men som vil la dem delta på trosopplæringstiltak for å kunne velge tro selv, vil en opphevelse av ordningen med tilhørige også sette en stopper for invitasjon av disse barna. Et alternativ til å oppheve ordningen med tilhørige, kunne være at barn som ikke meldes inn i et tros- og livssynssamfunn skal regnes som tilhørige til begge foreldrenes tros- og livssynssamfunn. Slik vil alle tros- og livssynssamfunn kunne invitere barn av medlemmer til opplæring. Så lenge tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke beregnes utfra antall medlemmer over 15 år, vil en slik ordning ikke ha noen økonomiske konsekvenser. En slik ordning vil trolig av personvern hensyn kreve hjemmel i lov. Et argument mot en slik ordning, er at det strider mot regjeringens ønske om forenkling og avbyråkratisering.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)

forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det bør fortsatt være en egen lov for Den norske kirke.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

I et maktperspektiv legger forslaget fra departementet opp til en stor endring i de gjeldende maktrelasjoner i Den norske kirke. I den gamle kirkeloven hadde de forskjellige kirkelige organer sine klart avgrensede kompetanse og ansvarsområder. I den nye loven tar staten vekk dette og skyver det meste av ansvar for den framtidige organisering og ansvarsfordeling over på Kirkemøtet og deres saksbehandlere i Kirkerådet. Det skjer dermed en klar maktforskyvning over på topp organet i Den norske kirke og fra en slags mellomting mellom top-down og bottom-up struktur som vi har nå, legger lovforslaget opp til en gjennomført top-down maktrelasjon mellom den sentrale kirken ved Kirkemøtet og den lokale kirke ved menighetsråd og kirkelige fellesråd. Kroneksempelen på dette er at det organ i Den norske kirke som har over 5000 ansatte, nemlig de

kirkelige fellesrådene, ikke i det hele tatt er omtalt i høringen. Staten vil nok argumentere med at det å skulle fortsatt gi bestemmelser om maktfordeling mellom forskjellige kirkelige nivåer når Den norske kirke når kirken nå er en Folkekirke og ikke lengre er en Statskirke, er noe som staten bør avholde seg fra. Den vil argumentere med at kirken selv bør bestemme hvordan den innretter sin drift når den nå er uavhengig av staten. Dette innebærer imidlertid at staten legger opp til at et av organene til makt i Den norske kirke selv skal definere hvor mye makt de andre organene skal få videre. Dette vil innebære både arbeidsoppgaver, organisering og ressurstildeling. Det er heller ikke noe ukjent fenomen at et organ som har makt og myndighet til selv å definere sin betydning vil oppvurdere sitt ressursbehov på bekostning av eksterne enheter utenfor organet selv. Det kan også innvendes at staten hele tiden ved sin lovgivning legger begrensninger og føringer på privat virksomhet av hensyn til det som den oppfatter som viktige samfunnsmessige hensyn. Slik sett vil ikke en mer uttømmende definering av den framtidige organisering av Den norske kirke være noe spesielt. Det synes imidlertid at departementet mener at en mer sentralstyrt kirke vil gi bedre utnyttelse av ressursene i kirken. På noen områder er dette sikkert riktig. Dette må imidlertid også veies mot andre hensyn som for eksempel lokal tilstedeværelse. Et annet spørsmål er hvorvidt det foreligger nok faglig kompetanse både i Kirkemøtet og Kirkerådet til å avgjøre disse viktige spørsmålene for Den norske kirke i framtiden og hvilken prosess Den norske kirke vil kjøre i forkant av eventuelle avgjørelser om Den norske kirkes framtidige organisering. Det vites det lite om. Om de kirkelige organer:

§ 9: Soknet er den grunnleggende enheten i Dnk og kan ikke løsrives fra denne. Dnk, så vel som det enkelte sokn, er eget rettssubjekt og har rettigheter og forpliktelser, er part i avtaler med private og offentlige myndigheter og har partsstilling overfor domstol og andre myndigheter. KM opptrer på

vegne av rettssubjektet Dnk, og menighetsrådet på vegne av soknet, når det ikke er fastsatt i medhold av § 10 annet ledd at myndighet er lagt til annet organ. I tillegg til soknet er det kun ett rettssubjekt omtalt i lovforslaget, nemlig Kirkemøtet. Om dette heter det i forslaget til loven: § 10: KM fastsetter kirkens grunnlag og lære og alle liturgier og gudstjenestlige bøker. KM gir nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og om valg av disse. KM kan ikke treffe vedtak eller gi instruks i enkeltsaker som det tilligger organer for soknet å avgjøre. Her er det det andre leddet som er nytt, om KMs myndighet til å bestemme organisering, inndeling og hvilke organer som skal ha plass i Dnk. Dette gjør KM til et lovmessig overordnet organ for Dnk. Når det gjelder dagens §15 som fastlegger kommunens utgiftsforpliktelser, så kan den sammenlignes med den nye § 12, og da ser det slik ut:

Oppgaver I dag Ny lov Kommentar
Bygging, vedlikehold og drift av kirker OK OK §12 5.ledd i lovforslaget Anlegg og drift av gravplasser OK Nei Tas inn i gravferdsloven. Budsjettforslag fra soknet. Kirkemøte kan etablere ny gravplassmyndighet Lønn kirketjener, klokker og organist/kantor OK OK Men begrenset til gudstjenester og kirkelige handlinger. §12, 5. Ledd i lovforslaget Daglig leder kirkelig fellesråd OK Nei §15, 1.ledd, pkt c i dagens lov er fjernet Driftsutgifter til menighetsråd, adm./kontorhold OK Nei Begrenset til det som er påkrevd for å gjennomfør gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilstrekkelig administrativ hjelp er et uttrykk som kan tolkes på så mange måter. I verste fall som over. Driftsutgifter til fellesråd, adm./kontorhold OK Nei Fellesråd ikke medtatt i forslag til ny lov. Dagens lovgivning §15, 1.ledd pkt d Lokaler, utstyr og materiell konf-oppl. OK Nei Dagens lov §15, 1. Ledd pkt e Fjernet i nytt lovforslag Kontorhold prester OK Nei Dagens lov §15, 1. Ledd pkt f. Fjernet i nytt lovforslag Kirkelig undervisning (FR budsjett) OK Nei Dagens lov §15, 2.ledd fjernet i nytt lovforslag Diakoni OK Nei Samme som over

Kirkemusikk OK Nei Kun til gudstjenester og kirkelige handlinger Som over Andre kirkelige tiltak i soknene OK Nei Som over Understøtte gjennomføring av gudstjenester og tilhørende administrasjon OK OK Begrenset til gudstjenester og kirkelige handlinger Dagens lov §15, 3.ledd Her ser vi dramatikken som er innebygget i ny lov. Det kommunale ansvaret er nå tydelig begrenset til å understøtte finansiering av kirkebygg og gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger. Alt menighetsliv utover dette har ikke kommunene lenger noe ansvar for. Denne endringen/avgrensningen gjelder i begge finansieringsmodeller. Om de ansatte: Det foreslås i en ny § 15 at » Hvert sokn skal være betjent av prest, hvert prosti av prost og hvert bispedømme av biskop. All prestetjeneste skal organiseres slik at prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser». Det er derfor skuffende at over 5.000 ansatte i dagens fellesråd ikke er nevnt med et ord i høringsnotatet. Hva skal skje med dem? Skal de spres rundt til de enkelte menighetsråd (med egne org.nr), med dertil hørende virksomhetsoverdragelse? Eller virksomhetsoverdras til annet rettssubjekt? Hva skjer i så fall med pensjonsordningene? Pensjon var et stort spørsmål i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen av prestene. Er ikke spørsmålet like viktige for fellesrådets ansatte?

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette ses helt klart på som et forsøk fra statens side på å svekke statens økonomiske ansvar for finansieringen av den grunnlovsgitte Folkekirken.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
 b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den

lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13. Stålsest-utvalget anbefalte at tros- og livssynssamfunn ble fratatt vigselsmyndighet, med begrunnelse i at ekteskapet er en statlig ordning. Departementet mener det ikke er tilstrekkelig tungtveiende grunner for en slik omlegging: Vigselsordningene «bekrefter tros- og livssynssamfunnene som verdiformidlere og tradisjonsbærere, og «effektiv bruk av offentlige midler, avbyråkratisering og forenkling» taler mot å innføre to seremonier i stedet for én.

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er noe spesielt at det ikke fremkommer noen partsrett for det organ som utøver gravplassansvaret, nemlig fellesrådet. Det synes som om dette er en avgjørelse som skal treffes mellom fylkesmannen og kommunen. Det kan blant annet nevnes at det faktisk er noen ansatte i fellesrådet som her vil bli rammet av en slik endring.

28. Det ansvaret bispedømmerrådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- Enig
 Uenig

Hvor viktig er dette?

- Viktig
 Ikke viktig
 Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Det må bemerkes at utformingen av de spørsmålene som det skal tas stilling til kan ses som et forsøk på å sile hvilke problemstillinger som ønskes forbigått av høringsinstansene. Spesielt graverende er mangelen på spørsmål vedr. det lokalt kirkelige ansatte framtid. 34/17 Høring trossamfunnsloven(MR)(FR) Tilleggsressurser: <https://www.regjeringen.no/contentassets/3e1f412509d348f28dc19343779026b5/no/pdfs/horingsnotat-forslag-til-ny-lov-om-tros--og-livssy.pdf> Vedlegg: Notat fra Hamar bispedømmekontor. Uttalelse fra Landskonferansen for kirkeverger. Vedlegg til høringsnotat. Kulturdepartementet har lagt fram forslag til ny lov om trossamfunn. Her legges det opp til at lovgivningen om Den norske kirke skal inn i denne loven, slik at den særlige loven for Den norske kirke (Kirkeloven) vil settes ut av kraft. De kirkelige fellesrådene er offisielle høringsinstanser. Det er derimot ikke menighetsrådene. Dette er et faktum som noen synes ikke å ha fått med seg. Alvdal sokneråd er som kjent både menighetsråd og kirkelig fellesråd og bes derfor om å uttale seg. I et maktperspektiv legger forslaget fra departementet opp til en stor endring i de gjeldende maktrelasjoner i Den norske kirke. I den gamle kirkeloven hadde de forskjellige kirkelige organer sine klart avgrensede kompetanse og ansvarsområder. I den nye loven tar staten vekk dette og skyver det meste av ansvar for den framtidige organisering og ansvarsfordeling over på Kirkemøtet og deres saksbehandlere i Kirkerådet. Det skjer dermed en klar maktforskyvning over på topp organet i Den norske kirke og fra en slags mellomting mellom top-down og bottom-up struktur som vi har nå, legger lovforslaget opp til en gjennomført top-down maktrelasjon mellom den sentrale kirken ved Kirkemøtet og den lokale kirke ved menighetsråd og kirkelige fellesråd. Kroneksempelen på dette er at det organ i Den norske kirke som har over 5000 ansatte, nemlig de kirkelige fellesrådene, ikke i det hele tatt er omtalt i høringen. Staten vil nok argumentere med at det å skulle fortsatt gi bestemmelser om maktfordeling mellom forskjellige kirkelige nivåer når Den norske kirke når kirken nå er en Folkekirke og ikke lengre er en Statskirke, er noe som staten bør avholde seg fra. Den vil argumentere med at kirken selv bør bestemme hvordan den innretter sin drift når den nå er uavhengig av staten. Dette innebærer imidlertid at staten legger opp til at et av organene til makt i Den norske kirke selv skal definere hvor mye makt de andre organene skal få videre. Dette vil innebære både arbeidsoppgaver, organisering og ressurstildeling. Det er heller ikke noe ukjent fenomen at et organ som har makt og myndighet til selv å definere sin betydning vil oppvurdere sitt ressursbehov på bekostning av eksterne enheter utenfor organet selv. Det kan også innvendes at staten hele tiden ved sin lovgivning legger begrensninger og føringer på privat virksomhet av hensyn til det som den oppfatter som viktige samfunnsmessige hensyn. Slik sett vil ikke en mer uttømmende definering av den framtidige organisering av Den norske kirke være noe spesielt. Det synes imidlertid at departementet mener at en mer sentralstyrt kirke vil gi bedre utnyttelse av ressursene i kirken. På noen områder er dette sikkert riktig. Dette må imidlertid også veies mot andre hensyn som for eksempel lokal tilstedeværelse. Et annet spørsmål er hvorvidt det foreligger nok faglig kompetanse både i

Kirkemøtet og Kirkerådet til å avgjøre disse viktige spørsmålene for Den norske kirke i framtiden og hvilken prosess Den norske kirke vil kjøre i forkant av eventuelle avgjørelser om Den norske kirkes framtidige organisering. Det vites det lite om. Om de kirkelige organer: § 9: Soknet er den grunnleggende enheten i Dnk og kan ikke løsrives fra denne. Dnk, så vel som det enkelte sokn, er eget rettssubjekt og har rettigheter og forpliktelser, er part i avtaler med private og offentlige myndigheter og har partsstilling overfor domstol og andre myndigheter. KM opptrer på vegne av rettssubjektet Dnk, og menighetsrådet på vegne av soknet, når det ikke er fastsatt i medhold av § 10 annet ledd at myndighet er lagt til annet organ. I tillegg til soknet er det kun ett rettssubjekt omtalt i lovforslaget, nemlig Kirkemøtet. Om dette heter det i forslaget til loven: § 10: KM fastsetter kirkens grunnlag og lære og alle liturgier og gudstjenestlige bøker. KM gir nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og om valg av disse. KM kan ikke treffe vedtak eller gi instruks i enkeltsaker som det tilligger organer for soknet å avgjøre. Her er det det andre leddet som er nytt, om KMs myndighet til å bestemme organisering, inndeling og hvilke organer som skal ha plass i Dnk. Dette gjør KM til et lovmessig overordnet organ for Dnk. Når det gjelder dagens §15 som fastlegger kommunens utgiftsforpliktelser, så kan den sammenlignes med den nye § 12, og da ser det slik ut: Oppgaver I dag Ny lov Kommentar Bygging, vedlikehold og drift av kirker OK OK §12 5.ledd i lovforslaget Anlegg og drift av gravplasser OK Nei Tas inn i gravferdsloven. Budsjettforslag fra soknet. Kirkemøte kan etablere ny gravplassmyndighet Lønn kirketjener, klokker og organist/kantor OK OK Men begrenset til gudstjenester og kirkelige handlinger. §12, 5. Ledd i lovforslaget Daglig leder kirkelig fellesråd OK Nei §15, 1.ledd, pkt c i dagens lov er fjernet Driftsutgifter til menighetsråd, adm./kontorhold OK Nei Begrenset til det som er påkrevd for å gjennomfør gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilstrekkelig administrativ hjelp er et uttrykk som kan tolkes på så mange måter. I verste fall som over. Driftsutgifter til fellesråd, adm./kontorhold OK Nei Fellesråd ikke medtatt i forslag til ny lov. Dagens lovgivning §15, 1.ledd pkt d Lokaler, utstyr og materiell konf-oppl. OK Nei Dagens lov §15, 1. Ledd pkt e Fjernet i nytt lovforslag Kontorhold prester OK Nei Dagens lov §15, 1. Ledd pkt f. Fjernet i nytt lovforslag Kirkelig undervisning (FR budsjett) OK Nei Dagens lov §15, 2.ledd fjernet i nytt lovforslag Diakoni OK Nei Samme som over Kirkemusikk OK Nei Kun til gudstjenester og kirkelige handlinger Som over Andre kirkelige tiltak i soknene OK Nei Som over Understøtte gjennomføring av gudstjenester og tilhørende administrasjon OK OK Begrenset til gudstjenester og kirkelige handlinger Dagens lov §15, 3.ledd Her ser vi dramatikken som er innebygget i ny lov. Det kommunale ansvaret er nå tydelig begrenset til å understøtte finansiering av kirkebygg og gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger. Alt menighetsliv utover dette har ikke kommunene lenger noe ansvar for. Denne endringen/avgrensningen gjelder i begge finansieringsmodeller. Om de ansatte: Det foreslås i en ny § 15 at » Hvert sokn skal være betjent av prest, hvert prosti av prost og hvert bispedømme av biskop. All prestetjeneste skal organiseres slik at prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser». Det er derfor skuffende at over 5.000 ansatte i dagens fellesråd ikke er nevnt med et ord i høringsnotatet. Hva skal skje med dem? Skal de spres rundt til de enkelte menighetsråd (med egne org.nr), med dertil hørende virksomhetsoverdragelse? Eller virksomhetsoverdras til annet rettssubjekt? Hva skjer i så fall med pensjonsordningene? Pensjon var et stort spørsmål i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen av prestene. Er ikke spørsmålet like viktige for fellesrådets ansatte? Om framtidig finansiering av Den norske kirke: Høringsnotatet fra departementet ber høringsinstansene om å ta stilling til (§12) a) Fortsatt delt finansiering mellom stat og kommune b) Fullt statlig finansieringsansvar I begge alternativer forslår høringsnotatet i tillegg at «Kirkemøtet gis hjemmel til å innføre medlemsavgift». Departementets anbefalte forslag: §12 Staten gir tilskudd til prestetjenesten og virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten gir også tilskudd til kirkelig virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sørge for at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand og kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal sørge for at soknene har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kirkemøtet kan bestemme at medlemmer av Dnk skal betale medlemskontingent. Departementet legger til grunn at det samlede tilskudd gis som en rammebevilgning (en sum) til Kirkemøtet (KM) som fordeler videre. Departementet legger videre til grunn at det blir et 0-spil, dvs. at de overføringer staten i dag gir kommunene for at de skal kunne gi tilskudd til Dnk, trekkes tilbake fra kommunene og gis av staten direkte til kirken. Slik sikrer også staten at det blir staten som får 100 % finansiell styring av Dnk. I dag kommer 3/5 (3 milliarder) fra kommunene. Da det forutsettes at tilskuddene skal gis til Kirkemøtet (KM), gir det KM god mulighet til å styre Dnk finansielt som en helhetlig organisasjon. KM får herigjennom anledning til å prioritere kirkens oppgaver og ønskede tiltak, herunder geografisk fordeling. For en sentralstyrt, kostnadseffektiv og helhetlig kirkeorganisering er dette en god modell. Noen andre forhold: Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves, jf. kap. 18 og §§ 2 og 3. Tilhørige er barn hvor en av foreldrene er medlem av Den norske kirke. I dag får Den norske kirke som eneste tros- og livssynssamfunn fødselsmeldinger for tilhørige, slik at man kan kontakte nyfødtes foreldre. De tilhørige fortsetter å være registrert i Den norske kirkes medlemsregister til de er 18 år, eller til de på foreldrenes eller eget initiativ strykes før dette. Ordningen med tilhørige gir dermed Den norske kirke anledning til å kontakte barna i forbindelse med trosopplæringstiltak. Opphevingen av ordningen med tilhørige er en lenge varslet endring. Begrunnelsen er primært likebehandling mellom tros- og livssynssamfunn. Samtidig vil det få betydelige konsekvenser for Den norske kirke. Menighetene vil ikke lenger kunne sende ut invitasjon til dåp på bakgrunn av fødselsmeldinger. I den grad kirken opplever oppslutning om trosopplæringstiltak fra foreldre som ikke vil døpe barna sine, men som vil la dem delta på trosopplæringstiltak for å kunne velge tro selv, vil en opphevelse av ordningen med tilhørige også sette en stopper for invitasjon av disse barna. Et alternativ til å oppheve ordningen med tilhørige, kunne være at barn som ikke meldes inn i et tros- og livssynssamfunn skal regnes som tilhørige til begge foreldrenes tros- og livssynssamfunn. Slik vil alle tros- og livssynssamfunn kunne invitere barn som medlemmer til opplæring. Så lenge tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke beregnes utfra antall medlemmer over 15 år, vil en slik ordning ikke ha noen økonomiske konsekvenser. En slik ordning vil trolig av personvern hensyn kreve hjemmel i lov. Et argument mot en slik ordning, er at det strider mot regjeringens

ønske om forenkling og avbyråkratisering. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13. Stålssett-utvalget anbefalte at tros- og livssynssamfunn ble fratatt vigselsmyndighet, med begrunnelse i at ekteskapet er en statlig ordning. Departementet mener det ikke er tilstrekkelig tungtveiende grunner for en slik omlegging: Vigselsordningene «bekrefter tros- og livssynssamfunnene som verdiformidlere og tradisjonsbærere, og «effektiv bruk av offentlige midler, avbyråkratisering og forenkling» taler mot å innføre to seremonier i stedet for én. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23. Stålssett-utvalget foreslo at gravplassdrift og –forvaltning skulle være en kommunal oppgave, for å likebehandle tros- og livssynssamfunn. Departementet viser i høringsnotatet til at mange av stillingene med ansvar for dette i kirkelig fellesråd i dag, også har andre arbeidsoppgaver (s 206). Konsekvensen av en endring vil kunne bli at et stort antall heltidsstillinger blir omgjort til deltidsstillinger, og at ansatte kan gå fra å ha én arbeidsgiver til å få to. En endring ville også innebære at man ville måtte gjennomføre virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljøloven § 16. Det ville ikke vært mulig for kommunen å gi ansvaret tilbake til kirkelig fellesråd uten en offentlig anbudsrunde. Alt i alt er det altså pragmatiske begrunnelser for at departementet i hovedsak foreslår å videreføre dagens ordning. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23. Samtidig som gravplassdrift og –forvaltning videreføres, ønsker departementet valgfrihet og fleksibilitet. I dag kan departementet godkjenne en overføring til kommunen etter at kommune og kirkelig fellesråd har inngått avtale om det. Det nye forslaget er at kommunen kan søke fylkesmannen om å overta gravplassansvaret, uten at soknet er part i saken. Alternativer til forslaget, er enten at dagens ordning med avtale før søknad videreføres, eller at soknet og andre berørte instanser gis anledning til å uttale seg ved en søknad fra kommunen om overføring av gravplassansvar. Det synes temmelig innlysende for saksbehandler at soknets organer i det minste må anses som part i en slik sak. En overføring av gravplassansvaret vil medføre konsekvenser for arbeidstakere som har gravplassen som arbeidsområde samt interne organisasjonsmessige konsekvenser i soknet. Saksbehandler vil her presisere at soknet her må leses som det som nå er fellesrådene. Det er som kjent fellesrådene som er lokale arbeidsgivere i kirken. Det ansvaret bispedømmerrådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 Dette forslaget begrunnes blant annet med at fylkesmannen da vil få ansvar for hele dette feltet (askespredning, krematorier mm), samt at bispedømmerrådet foreslås å ikke lenger være et lovbestemt organ. Et argument mot dette forslaget er at denne oppgaven bør ligge til Den norske kirke som overordnet kirkelig myndighet, siden den lokale kirke fortsatt skal ha forvaltningsansvaret. Dette er en praksis som fungerer godt i dag. Et annet argument mot endring, er at de fleste eksisterende gravplasser ligger rundt kirker. En eventuell saksbehandler hos fylkesmannen vil dermed fortsatt være avhengig av den kirkelige kompetansen og måtte forholde seg til kirkelige myndigheter. Dermed vil saksbehandlingen måtte skje på to steder i stedet for ett. Saksbehandler har vanskelig for å se at det foreligger noen overvekt i forhold som skulle tilsi en endring i det som er nå- situasjonen her. Forslag til vedtak: Alvdal sokneråd slutter seg til de vurderinger som foreligger i saksframstillingen og vedtar dem som sin uttalelse med følgende endringer..... VEDTAK: Alvdal sokneråd slutter seg til de vurderinger som foreligger i saksframstillingen og vedtar dem som sin uttalelse. Kirkevergen delegeres fullmakt til å fylle ut skjemaet i tråd med saksframstillingen. Enstemmig vedtatt.